

Julian Lage

Voldoening uit interactie

Julian Lage is een van de meest dienstbaar spelende gitaarvirtuozen van de jazzwereld. Ook bij zijn duo-optredens op North Sea Jazz overtuigt de 31-jarige Amerikaan met zijn melodisch sterke spel en de ruimte die hij aan zijn medemuzikanten geeft. “Ik heb de beste plek van de hele zaal.” tekst Kevin Pasman

Na afloop van het duo-optreden met pianiste Kris Davis mag Julian Lage de Paul Acket Award in ontvangst nemen (North Sea Jazz reikt jaarlijks de Paul Acket Award uit aan een artiest die een bredere publieke erkenning verdient voor zijn buitenge-

wone muzikale kwaliteit). Wanneer we kort daarna met Lage om de tafel gaan zitten, is hij nog steeds verbijsterd. “Een ongelooflijke eer!”, roept hij uit. Met andere muzikanten spelen zit diep verankerd in zijn persoonlijkheid. “Toen ik rond mijn vijfde begon met gitaarspelen, werd ik massaal aange-

moedigd om met andere mensen te spelen”, licht Lage toe. “Zelfs met mijn vader. We hebben een tijdlang als duo gespeeld. Hij speelt helaas niet meer, maar hij is nog steeds een van de grootste denkers over de gitaar. Hij begrijpt het beter dan wie dan ook. Voor mij is het interactieve deel iets wonderlijks. Van daaruit kun je de wildste solo-capriolen uithalen, maar in een bepaalde context spelen geeft de meeste voldoening.

“Het gebeurt ook altijd heel organisch. Ik ben van mening dat je daar nooit te hard voor moet proberen. Als je met goede muzikanten speelt, is een deel van hun kwaliteit dat ze ervoor zorgen dat we er samen uitkomen. Ik heb het geluk dat ik onderdeel ben van een

“Een solidbody maakt het mogelijk om op een luider volume zachter te spelen”

gemeenschap die wemelt van dat soort muzikanten. Dan heb je geen keus.”

Zachter

Opvallend is Lages gitaarkeuze. Hoewel zijn aanpak nog de meeste overeenkomsten heeft met traditionele gitaarjazz, speelt hij doorgaans op een Telecaster. “In het begin speelde ik op een Strat en mijn vader op een Telecaster”, legt hij uit. “Ik heb jarenlang archtops gebruikt en dat vind ik ook geweldig. Veel van mijn jazzgitaarhelden, zoals Jim Hall, Jimmy Raney en Wes Montgomery, speelden ook op archtops.

“Toen ik op grotere podia ging spelen, merkte ik echter dat ik het geluid van een archtop niet zo mooi vind als hij hard staat. Met mijn manier van spelen klonk hij dunner dan ik wilde. Een solidbody maakte het mogelijk om op een luider volume een flink stuk zachter te spelen. Jim Hall zei ook altijd: gebruik een versterker om zachter te spelen. De versterker doet het werk.

“Verder vind ik het prettig om een ruim spectrum aan dynamische mogelijkheden te hebben. Op mijn Tele speel ik veel zachter dan op mijn archtops. Het is minder lomp. Dat kan er ook wel mee, maar er is veel nuance mogelijk. Uiteindelijk ben je afhankelijk van je elementen. Deze Tele heeft een P-90 en een standaard Telecaster bruselement. Ik heb er ook een met een lipstick in de halspositie.

De sound en feel van mijn Teles is heel neutraal. Eigenlijk is de sound veel meer jazzachtig dan een typische jazzgitaar met de volumes waarop ik speel. Hij klinkt zoals je zelf wilt dat hij klinkt. En ik gebruik daar niet zoveel pedalen voor. Ik heb alleen wat EQ-pedalen, zodat ik mijn geluid kan aanpassen als een versterker te veel dreunt of te helder klinkt.”

Vloeiend

Lage houdt er een interessante oefenfilosofie op na. “Er zijn dingen die je kunt oefenen zodat niets je in de weg staat als je met iemand anders speelt”, aldus Lage. “Dat zijn technische vaardigheden. Ik heb wat dingen waarmee ik worstel, maar dat is iedere keer wat anders. Daar werk ik

graag aan, zodat de interactie met andere muzikanten zo vloeiend en continu mogelijk is. Als je met iemand anders speelt, merk je meteen waar je vastloopt of waar je je niet comfortabel bij voelt.

“Daarnaast kun je solo-improvisaties oefenen en daarbij doen alsof je met iemand anders speelt. Gewoon een half uurtje zitten en muziek improviseren. Dan stuit je op veel van dezelfde problemen als wanneer je met iemand anders speelt. Dat is een goede oefening.

“Ook kun je meespelen met platen. Dat doe ik heel veel. Ik zet een opname op en speel mee. Als er plek voor is, speel je iets wat niet op het album staat. Draai je een plaat met alleen saxofoon, bas en drums? Dan kun je mee compen. Of je zet een

soloalbum van iemand op en speelt mee in een soort van duositatie. Dat heeft heel veel overeenkomsten met live spelen.”

Context

“Volgens mij is het niet in mijn voordeel om een allrounder te zijn. Het is geweldig als je alles met iedereen kunt spelen. Maar hoewel ik in veel verschillende situaties speel, doe ik in al die situaties min of meer hetzelfde. Wat ik vandaag deed is niet heel anders dan wat ik in mijn duo met Chris Eldridge doe. Het enige verschil is dat ik daarin akoestisch speel met een microfoon. De context verandert, maar ik streef dezelfde esthetische aanpak na. De verhoudingen tussen abstractie en melodie of syncopatie versus het gebrek eraan zijn hetzelfde.

“Dat is voor mij geen flexibiliteit, maar gewoon wat ik gewend ben. Toen we ‘Love Hurts’ (het eerder dit jaar verschenen album van Lages trio) opnamen, kozen we de beste aanpak voor deze muzikanten. David (King, drummer) en Jorge (Roeder, bassist) zijn geweldig in het spelen van nummers en groepsimprovisaties. Qua nummers leunden we naar Amerikaanse muziek uit de jaren vijftig, qua improvisaties naar componisten die ook goed konden improviseren, zoals Keith Jarrett en Jimmy Giuffre. Voor mij lag die aanpak heel erg voor de hand. Objectief gezien lijkt het misschien veel dingen door elkaar, maar voor ons was dat het enige wat we konden doen.

“De beste jazzimprovisators, zoals Paul Bley, Jimmy Giuffre, Steve Swallow of Jim Hall, onthullen nummers in hun improvisaties. Ze vegen alles weg en laten je iets zien waarvan je niet eens doorhad dat het er was. Dat is lang niet de enige mogelijke aanpak, maar wel de benadering die ik het mooist vind.”

Julian Lage vormde tijdens North Sea Jazz ook een duo met saxofonist Ben Wendel